

[Formanden]

te bemærkning. Fru Kirsten Jacobsen har ordet.

Kirsten Jacobsen (FP):

Jeg beklager, hr. formand, men når Socialdemokratiets ordfører ønsker at blive siddende og ikke at svare på, hvad der er Socialdemokratiets motiver, må det stå hen i det uvisse.

Nu har jeg klart gjort rede for vores motiver, der står i forslaget, og som altså er lejerbeskyttelse, og så må jeg have ret i min antagelse af, at grunden til, at Socialdemokratiet ikke har gjort noget ved dette område, uanset at man har talt længe om det, er, at boligselskabernes og boligselskabernes ledelses velfærd tæller mere for Socialdemokratiet end lejerne og deres manglende indflydelse.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Boligudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

11) Første behandling af lovforslag nr. L 216:

Forslag til lov om statstilskud til fremme af tilslutning til kulkraftvarme.

Af energiministeren (Jann Sjursen).
(Fremsat 16/3 94).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Poul Nielson (S):

Da vi sidste forår vedtog de forskellige grønne afgifter, blev det udtrykt, at der er områder, hvor kraftvarmenettet er nyt eller under opbygning, og at det dér er afgørende for rentabiliteten, at der sker en tilslutning til varmenetene som forudsat.

Regeringen vil derfor gennem en målrettet kompensationsordning sikre, at kulafgiftsforhøjelsen ikke fjerner incitamentet til at tilslutte sig varmenettet i de mest sårbare områder. Baggrunden herfor er jo, at uanset at gennemsnitsprisen for kulbaseret kraftvarme er lav sammenlignet med andre opvarmningsformer, er der nye udbygningsområder, hvor kapitaldelen af den samlede omkostning stadig er meget høj, og hvor der derfor er en risiko for, at man ikke opnår tilstrækkelig tilslutning af nye forbrugere, når vi har forhøjet kulafgiften.

Derfor skulle denne målrettede ordning laves, og vi hilser fra Socialdemokratiets side dette lovforslag med tilfredshed. Denne sikring af, at vi hurtigt får en højere tilslutning af varmekunder på disse net, skønnes at give en øget gennemsnitlig årlig CO₂-fortrængning på omkring 130.000 t. Så det er et forslag, der set i sammenhæng med regeringens prioriteringer i Energi 2000 er rigtigt.

Der er også tale om, at dette vil fastholde tempoet og på mange måder fremrykke investeringer i fjernvarmekomponenter, varmevekslere, rør og installationer, som beskæftigelsesmæssigt og med hensyn til teknologiudviklingen også er positivt.

Det vil være sådan, at det er en analyse af forholdene i de enkelte distributionsvirksomheder, der er afgørende for, hvor tilskuddet til disse konverteringer kan ydes. Det vil være forkert her at imødekomme de ønsker, der har været fra transmissionsselskabernes side, for det skal vurderes temmelig præcist, og derfor er det altså ude i det yderste led af nettene, om man vil, at denne problemstilling skal vurderes.

Vi synes, at den måde, det er lavet på i forslaget, er ganske fornuftig, og håber på en hurtig og positiv udvalgsbehandling.

(Kort bemærkning).

Peter Hansen-Nord (V):

Jeg forstod på hr. Poul Nielson, at det ifølge lovforslaget er lidt svært at vurdere, hvor man skal give tilskud, og det er jeg også meget enig i. Jeg synes, at man skylder en mere nøjagtig forklaring på, hvad det er for kriterier, man vil lægge til grund for, hvornår denne lov kan anvendes.

Dernæst føler jeg også, at der mangler en afklaring i loven af, hvor mange tilskudsmulig-

[Peter Hansen-Nord]

heder der kan anvendes samtidig, og jeg hører gerne hr. Poul Nielsens mening om det. Der er et klart behov for at få skåret nøjagtigt ud, hvor mange tilskudsmuligheder den enkelte forbruger kan gøre brug af samtidig.

(Kort bemærkning).

Poul Nielson (S):

Der er ca. 75 fjernvarmeforsyningsselskaber i Danmark, som er baseret på kul, og det er bestemt ikke dem alle, der uden videre er kandidater.

Som jeg sagde, er det nødvendigt, at man gennemgår prisniveauerne, for det er sammenhængen med alternativet – typisk en parcelhusejendom med olieopvarmning – der er problemet, for vi forringer altså den kulbaserede kraftvarmes konkurrencesituation noget med den afgift, vi har pålagt. Det kan den generelt holde til, men enkelte steder, hvor man stadig har et helt nyt net, må man altså foretage denne operation.

Vi ved på forhånd, at der er områder, hvor man går i gang med gadenettet osv., som også får støtte, men hvor der alligevel er dette problem, eksempelvis i Vanløse, Brønshøj og Husum. Jeg kan også nævne et eksempel i Fredericia, som jeg følger nøje, hvor det gamle selskab, som er et a.m.b.a. og er veludbygget og har nedskrevet ledningsanlæg, ikke efter min mening har noget problem med kulafgiften, hvorimod situationen i den nye del, der blev lavet, da man etablerede TVIS – det er altså en slags stort barmarksprojekt, som er startet for meget få år siden – tipper på en måde, som gør, at dette er en rigtig løsning der. Men det er beskrevet meget åbent i lovforslaget, at man skal lave en ansøgning, og at det skal gennemgås.

(Kort bemærkning).

Peter Hansen-Nord (V):

Jeg vil ikke vove at påstå, at det var fyldestgørende svar, jeg fik på mine spørgsmål, men der står i hvert fald i bemærkningerne, at der er afsat 240 mio. kr. til det. Jeg giver hr. Poul Nielson ret i, at det står meget åbent beskrevet i lovforslaget, men der står altså 240 mio. kr.

Der er for mig ting, der ikke hænger helt sammen. Hvis det er åbent beskrevet, hvor det kan bruges, må det da være svært at sætte et

beløb på. Jeg synes i hvert fald, at man skylder Folketinget en mere præcis oplysning om, hvilke muligheder der er, og hvad de 240 mio. kr. skal kunne komme til at dække.

Dernæst mener jeg, at hr. Poul Nielson glemte at komme med en kommentar om, hvor mange forskellige slags tilskudsmuligheder der kan bruges, og hvordan der i denne forbindelse bliver luget ud.

(Kort bemærkning).

Poul Nielson (S):

Det er helt rigtigt, at jeg ikke nåede anden halvdel, før denne lampe skræmte mig fra at fortsætte.

Det er også belyst med åbenhjertighed i forslaget, at det vil man være nødt til at se nærmere på. Der kan være kombinationer af tilskud, som er mere rimelige end andre, og jeg vil da synes, at en nærmere belysning af det måske er det mest naturlige emne for udvalgsbehandlingen af dette forslag.

Jeg vil da også godt sige til hr. Peter Hansen-Nord, at vi også har andre spørgsmål tilbage, f.eks. elvarmekundernes situation, som vi ser på både med kollektiv forsyning af områder og uden kollektiv forsyning af områder. Vi vil da ikke afvise, at det er en god idé at diskutere elvarmekundernes situation, sådan som det samlede billede ser ud i Danmark, og det vil da være naturligt, at vi begynder at diskutere det i forbindelse med udvalgsbehandlingen af dette forslag.

Aggaard (KF):

I lyset af den ordveksling, der lige har været mellem hr. Peter Hansen-Nord og hr. Poul Nielson, kan jeg sige, at de spørgsmål vil vi i hvert fald forbeholde os ret til at bore dybt i under det kommende udvalgsarbejde, og vi ser i hvert fald helt klart dette forslag som en konkret dokumentation af regeringens store lyst til at give tilskud til alt og alle.

Man opkræver først afgifter med den ene hånd og deler så rundhåndet tilskud ud med den anden; en sådan politik kan Det Konservative Folkeparti selvsagt ikke støtte.

Det er selvfølgelig ubestrideligt, at årsagen til forslaget ligger i de ekstra afgifter, som regeringen sidste år i forbindelse med skattereformen valgte at pålægge borgerne, og som for dette forslags vedkommende gør kullene 50

[Aagaard]

pct. dyrere pr. t over de næste 4 år. Enhver vil kunne sige sig selv, at en sådan fordyrelse for såvel parcelhuse som boligselskaber måtte bremse lysten til at tilslutte sig fjernvarmenettet; det gælder selvfølgelig ikke mindst den effekt, som forhøjelsen vil få i hvert fald for nye fjernvarmeselskaber.

Det vil give dårlig rentabilitet med efterfølgende dyrere fjernvarmepris og selvfølgelig også færre afgifter til staten, men det løser man så let fra regeringens side ved selektivt og på en for os at se uhyre bureaukratisk måde at udbetale et statstilskud på de 4.000 kr. pr. parcelhus og 2.800 kr. pr. bolig i udlejningsejendomme.

Man fristes næsten til at sige, hvor er det mageløst, og stille spørgsmålet: Hvor mange flere tilskudsforslag kan vi vente fra regeringens side i kølvandet på de nye afgifter, man indførte, eller vil man indse, at en udvikling i den retning er at sammenligne med Ebberød Bank?

Som sagt kan Det Konservative Folkeparti ikke støtte dette forslag.

Peter Hansen-Nord (V):

På Venstres vegne vil jeg gerne sige, at vi heller ikke kan støtte forslaget. Vi konstaterer, at man i forbindelse med skattereformen indførte en buket af nye såkaldte grønne afgifter, og en af disse afgifter er afgiften på kul, som ifølge regeringens skattereform trinvis bliver forhøjet fra 690 kr. pr. t i 1993 til 1.040 kr. pr. t i slutåret for regeringens skattereform 1998.

Nu har man altså fra regeringens side indset, at måske ikke alt i skattereformen var så pragtfuldt, som man i sin tid hævdede, og oppositionen påpegede også dengang en række vitale områder. Konkret har regeringen opdaget, at indførelsen af grønne afgifter skaber om ikke konkurrenceforvridning så i hvert fald nogle meget tydelige skævvridninger imellem forskellige brændselsformer i forskellige egne af landet.

Det har taget sin tid for regeringen at komme til den erkendelse, men alene det, at man med dette forslag har indrømmet sin fejltagelse for så vidt angår skattereformens uheldige virkninger, kan vi i Venstre kun hilse velkomment.

Desværre rækker regeringens fortrydelse af disse dele af skattereformen ikke til at frem-

sætte billige og rigtige løsninger; vi havde som tidligere nævnt helst set denne skattereform forkastet under ét.

Derimod vælger man, som også hr. Aagaard sagde, en kendt socialdemokratisk løsning. Først opkræver man en skat af borgerne for dernæst at dele ud af provønet til de samme borgere. Imellem disse to modsatrettede handlinger har man så opnået den gevinst at få skabt noget mere bureaukrati, mere beskæftigelse, men desværre det forkerte sted, nemlig i den offentlige sektor, og jeg vægrer mig umiddelbart ved at tro, at særlig mange af CD's og Kristeligt Folkepartis vælgere finder denne løsningsmetode specielt tiltrækkende.

Billedligt kan man tale om, at regeringen fodrer hunden med sin egen hale, og det ender som bekendt de fleste gange uheldigt.

Ud fra disse betragtninger kan Venstre altså ikke stemme for lovforslaget.

(Kort bemærkning).

Poul Nielson (S):

Hr. Peter Hansen-Nord anvendte udtrykket, at regeringen nu havde indset, at der var en fejl i det, og sidenhen sagde han, at man har indrømmet en fejl. Det er altså ikke så præcis en beskrivelse af sagens sammenhæng, at det gør noget.

Det, jeg citerede i mit første indlæg, var fra bemærkningerne til selve lovforslaget for 1 år siden om forhøjelsen af kulafgiften, og dette er implementeringen af noget, der allerede ved fremsættelsen af forslaget for 1 år siden var lagt ind i det. Så beskrivelsen af, at vi bagefter ser anderledes på det, er helt hen i hampen.

(Kort bemærkning).

Inger Stilling Pedersen (KRF):

Jeg mener, der er grund til lige at minde Venstres ordfører om, at Venstre har været i regering med andre borgerlige partier i 10 år. Jeg mindes noget om, at når man skulle have vedtaget afgifter eller andet, talte man altid om en eller anden social kompensation.

Jeg tror, at det altid har været en meget almindelig ting herinde, at hvis man ønskede at pålægge en stor del af befolkningen et eller andet, der tyngede meget, så man på, om der derved kom nogle mennesker i klemme.

[Inger Stilling Pedersen]

Venstre og De Konservative, og hvem der ellers er meget imod dette lovforslag – det er ingen hemmelighed, at jeg heller ikke selv er vildt begejstret for det – har da den mulighed at arbejde for, at det kan ændres, hvis man føler, at afgiften kommer til at virke alt for voldsomt. Så der er også fremover mange måder at arbejde med det på.

(Kort bemærkning).

Peter Hansen-Nord (V):

Hr. Poul Nielson nævnte, at man i forbindelse med regeringens skattereform havde taget højde for både det ene, det andet, det tredje og det fjerde; det kalder jeg almindelig poesi, at man tager højde for både det ene, det andet, det tredje og det fjerde, når man laver reformer.

Jeg har tidligere i dag forhørt mig om både beløbets størrelse, en mere nøjagtig besked til Folketinget om, hvad omfanget af det skal være, og hvor afgrænsningsproblematikken er beskrevet i lovforslaget. Jeg mangler svar på disse spørgsmål.

Riishøj (SF):

Dette lovforslag er en udløber af vedtagelsen af den særlige kulafgift i skattereformen.

Som det tidligere er blevet nævnt af flere, har et flertal uden om Socialdemokratiet også vedtaget en forhøjelse af kulafgiften for et par år tilbage. Afgifter på det mest forurenende brændsel har SF's varmeste støtte, men naturligvis skal der, hvis det er nødvendigt, også indføres en følgelovgivning, så utilsigtede konsekvenser, som der kan være en del af i en lov, imødegås.

Naturligvis er baggrunden for forslaget, at man i forbindelse med kraftvarme skal udnytte spildvarme. Man skal naturligvis ikke igennem en afgift stimulere folk til at indføre elvarme eller basere deres varme på fyringsolie, hvis der udenfor er rør, hvor der flyder spildvarme fra et i forvejen bygget kraftværk. Det er samfundsmæssigt u hensigtsmæssigt, og man kunne jo, da man lavede skattereformen eller vedtog tidligere afgifter, have taget højde for det ved at regulere elafgiften og i særdeleshed afgiften på fyringsolie, så man ikke stod i denne konfliktsituation, som man især i Københavns Kommune, men vel også i andre kommuner står i. Det skal undersøges nærmere, og derfor

er det nødvendigt at indføre en følgelovgivning.

Det er også velkendt, at eksempelvis Københavns Kommune ikke mener, at de penge, der er afsat her, er tilstrækkeligt, idet de ikke giver fuld kompensation for de ekstra udgifter, der er. De efterregninger skal vi sikkert tage stilling til i udvalget, for jeg vil tro, at der kommer nogle henvendelser udefra, men jeg skal ikke på nuværende tidspunkt kunne bedømme, om indvendingerne vil være holdbare. Meget må afgøres af, om nettet i København bliver konkurrencedygtigt i forhold til fyringsolien, som jo først og fremmest er alternativet i Københavns Kommune.

Det, der måske også er hovedproblemet i forbindelse med forslaget, er, at vi nu efterhånden bygger nogle æskesystemer op, som er utrolig bureaukratiske og uigennemtsigtige; det var også noget af det, som hr. Peter Hansen-Nord var inde på før.

Vi har allerede i dag tre forskellige tilskudsformer, hvor man skal ansøge og have alle tingene frem og tilbage. Man har tilskudsordningen til ledningsbygningen, som kræver tilslutningspligt; det er CO₂-følgelovgivningen. Vi har omstillingstilskudsordningen til lejligheder opført før 1960, et andet æskesystem. Vi har en stribe boligtilskudsordninger, og så får vi denne oveni, men er der overhovedet sammenhæng i alle disse love? Hvis kompensation i en eller anden form er nødvendig, kunne man så ikke overveje at få en samlet lov og så have tillid til, at forsyningsselskaberne, som dog er selvstændigt kørende selskaber, kunne administrere det fornuftigt, så man ikke skal ansøge hver eneste gang og sende papir frem og tilbage, som ikke er nødvendigt.

Vi vil i hvert fald overveje at stille ændringsforslag, for naturligvis skal det undersøges nærmere, om man ikke kunne forenkle alle de tilskudsformer, som gælder både for Københavns Kommune og for andre, sådan så de kompensationer, der skal gives, ikke modarbejder hinanden og man undgår et stort bureaukrati og får tillid til, at man faktisk kan disponere meget fornuftigt decentralt og ikke skal igennem Energiministeriet og Energistyrelsen hver gang.

Med de forbehold, der er fra vores side med hensyn til udformningen af forslaget, og med de muligheder, der er for at stille ændringsfor-

[Riishøj]

slag, kan vi naturligvis i princippet tilslutte os, at man laver en fornuftig form for kompensation, sådan at de miljømæssige virkninger af kulafgiften opnås.

Kim Behnke (FP):

Som flere andre ordførere allerede har været inde på, er der jo ikke noget specielt nyt i dette lovforslag. Det er den traditionelle tankegang, at først indfører man en masse skatter og afgifter, og når der så er nogle, der om ikke dør så i hvert fald får økonomiske problemer som følge af afgifterne, yder man kompensation med en række forskellige tilskudsordninger, og jeg er i den forbindelse fuldstændig enig i hr. Riishøjs betragtning om, at dette vil give en forfærdelig masse sagsbehandlerstillinger. Der vil komme klager fra folk, der ikke kan forstå, at de ikke kan få tilskud, når naboen kan, og det vil selvfølgelig medvirke til, at regeringen kan få ledighedskurven til at knække, for der skal ansættes mange sagsbehandlere til at ekspedere skemaer, klagesager osv. Så hvad det angår, er vi fuldstændig enige med SF i, at det er et ekstra og unødigt bureaukrati.

Hvis man ville gøre det på en enkel måde, kunne man bare lave en afgiftsfritagelse. Hvorfor skal kraftvarmeværkerne overhovedet betale afgift af kullene? Men det går jo ikke, for det giver ingen sagsbehandlerstillinger, plus at det ville give nogle frihedsgrader, som regeringen ikke er interesseret i. Den vil styre, regulere, have skemaer og en ansøgning fra hver enkelt, så de forskellige ydmyge borgere kan komme kravlende hen og ligge på knæ for staten og tigge og bede om at få tilskud, for regeringen har indført så høje afgifter, at man ikke kan klare sig uden.

Vi er modstandere af, at der overhovedet er en kulafgift. Jeg mener, at i et land som Danmark er det jo ikke for sjov, at folk tænder for radiatoren og for lyset. Det gør vi, fordi vi bor på den nordlige del af jordkloden, hvor jeg har hørt at der bliver koldt om vinteren og mørkt om aftenen, og derfor har vi brug for at tænde for lyset og for varmen. Det er et menneskeligt behov, som vi i Danmark beskatter mere end noget andet sted i verden. Det er umoralsk ud over alle grænser, og derfor stemte vi også nej til kulafgiften, både da den blev forhøjet, og da den i sin tid blev indført.

Men hvad gør vi nu, hvor vi har kulafgiften? Skal vi så give disse folk kompensation, så de lukker munden, fortsætter med at stemme på Socialdemokratiet og være tilfredse borgere, eller skal vi lade disse afgifter slå fuldt igennem, så folk bliver utilfredse og siger, at nu kan det være nok, og nu gider de ikke længere acceptere disse forhold. Vi er tilhængere af det sidste. Afgifterne skal slå igennem såvel for alle, der anvender kul, som for dem, der er tilsluttet eller skal tilsluttes disse kulfyrede kraftvarmeværker, for prisdannelsen på fjernvarme skal være ægte og naturlig, ellers er fjernvarme ganske urimelig. I forvejen subsidieres fjernvarme på mange andre punkter, men at denne ekstra subsidiering også skal indføres, kan vi ganske enkelt ikke være med til. Fjernvarme må koste det, fjernvarme koster, og så må flertallet i Folketinget tage konsekvensen af de lovforslag og afgifter, man har indført.

For at vende tilbage til dér, hvor jeg startede, er der masser af muligheder for, at det kan gå galt, og vi håber, at man vender tommeltotten nedad, når det skal til notifikation i EU-Kommissionen, således som man har gjort med andre energiforslag i nyere tid, så Danmark får forbud mod det, fordi de andre siger, at det ikke kan være rimeligt. Vi håber, at man kan trække i nødbremsen i EU, for ellers kan den flertalsregering, vi har, bare vedtage loven.

Derudover kan jeg forstå på forhandlingerne, som de indtil videre er forløbet, at der bliver masser af sagsbehandlere, som skal fortolke disse regler, for ikke engang hr. Poul Nielson var i stand til her under førstebehandlingen at give en entydig forklaring på, hvordan reglerne overhovedet skal benyttes. Det kan jo være, at vi i Energiudvalget bliver nødt til at kalde hr. Poul Nielson i samråd, så vi kan få en forklaring på, hvordan reglerne skal fortolkes, men det er jo ikke nok, at vi får det at vide i udvalget; der vil være mennesker rundt om i landet, som nu får en yderligere stak dokumenter, de skal igennem for noget så simpelt som at få opvarmet deres hus.

Der er derfor for Fremskridtspartiet at se intet godt i dette forslag. Det burde afvises, og samtidig kunne vi passende ophæve kulafgiften; så havde vi pludselig slet ikke dette problem.

(Kort bemærkning).

Poul Nielson (S):

Hr. Kim Behnke talte om, at det her fører til stribet af sagsbehandlerstillinger.

Jeg synes, jeg vil ødelægge den gode stemning lidt ved at minde om, at der i bemærkningerne til lovforslaget helt klart er præciseret, at det påregnes, at ordningens administration vil nødvendiggøre 2 årsværk pr. år i Energiministeriet, mens ordningen er i funktion, svarende til 0,6 mio. kr. årligt, hvortil kommer øvrige driftsudgifter svarende til 0,3 mio. kr. årligt.

Det er altså en årsgift til administrationen af ordningen på lidt under 1 mio. kr., og det giver mig ikke anledning til at nære de bekymringer, som man prøver at piske op her. Vi har heller ikke i billedet af, hvordan man hidtil har administreret forskellige støtteordninger, belæg for at karakterisere dette her på den måde, hr. Kim Behnke forsøger.

(Kort bemærkning).

Riishøj (SF):

Problematikken i forbindelse med energiafgifter ser Fremskridtspartiet og SF som bekendt vidt forskelligt på. Staten skal have nogle penge til sygehuse, pensionister og andet – det mener Fremskridtspartiet formodentlig også – og det at kræve ind i miljøafgifter, energiafgifter er jo egentlig administrativt meget enkelt: folk kan ikke snyde, man får pengene ind på anden måde end igennem indkomstskatter, som der jo er store problemer med. Så vidt jeg ved, er Fremskridtspartiet ikke specielt glad for dem, så det er ud fra disse synsvinkler en ganske fornuftig afgift.

Derudover har det jo den fordel, at det kan være adfærdsregulerende: Man neddæmper et ressourceforbrug og får en fornuftig miljøvirkning.

Så både ud fra statsfinansielle hensyn og ud fra adfærdsregulerende hensyn er det egentlig ganske fornuftigt i forhold til andre; pengene skal som sagt ind i statskassen, også til opfyldelse af Fremskridtspartiets mange løfter til pensionister og sygehuse osv.

Det, der er problemet i dette forslag og generelt, er, at man kommer til at lave nogle unødvendigt bureaukratiske ordninger, og det er det, vi er i gang med med disse æskesystemer, hvor vi altså ikke har tillid til, at man ude i

forsyningselskaberne efter nogle retningslinjer kan administrere det selv, men skal ind og ansøge. Man opbygger 4-5 æskesystemer – jeg nævnte dem før – hver gang der indføres en eller anden ny lov, og så mangler man overblikket i stedet for på en eller anden måde at samle det og have en tillid til, at forsyningselskaberne efter bestemte retningslinjer kan administrere disse forhold selv.

Det er her, det er galt, og det er det, vi gerne vil se på under udvalgsarbejdet.

Men afgiften er kommet for at blive, og kulafgiften har som bekendt været langt lavere end olieafgiften. Det barokke har netop været, at man ikke på en eller anden måde har en fornuftig sammenhæng mellem de afgifter, der er inden for energiområdet, sådan at de mest forurenende brændsler mindst har den samme afgift som de mindre forurenende brændsler.

(Kort bemærkning).

Kim Behnke (FP):

Hr. Poul Nielson tog jo hul på samrådspørgsmålene allerede ved at forklare, at der slet ikke var så mange sagsbehandlerstillinger i dette her, og det er selvfølgelig rigtigt – hvis vi antager, at oplysningerne om antallet af sagsbehandlerstillinger er korrekte og det ikke går som med alle andre ordninger, nemlig at når først møllen kører en tur i statsmaskineriet, bliver der altid hængende nogle flere personer, medmindre de da er på orlov – så er det jo kun i relation til, at forsyningsvirksomhederne skal søge, og den sagsbehandling, det giver.

Men konsekvensen af dette her bliver jo, at folk kan risikere, at de med gaders mellemrum i visse områder oplever, at genboen pludselig får en helt anden fjernvarmeregning, end de selv gør, for det er jo ikke alle forsyningsvirksomheder, der vil være berettiget til dette her, som hr. Poul Nielson har delagtiggjort os i. Derfor får vi den situation, at folk ikke kan forstå, at deres varmeregning pludselig er større end deres genbos, og så begynder de at klage til kommunen og til forsyningselskabet, og det skal så videre til afgørelse i Energiministeriet osv. osv. – hele vejen igennem. Det resulterer alt sammen i, at bunken med utilfredse borgere, der klager, bliver endnu større, end den er i forvejen, og dér kan hr. Poul Nielson ikke se bort fra, at det giver det resultat, at der skal ansættes nogle flere til at varetage de sager.

[Kim Behnke]

Når hr. Riishøj ganske rigtigt opridser og loyalt refererer fra vores program om indkomstskat osv. – det skal vi nu ikke ind på i dag – er der bare det at sige til det, at der er mange forbrugsafgifter og mange ressourceafgifter, man med fordel kan indføre som afløsning for dele af indkomstskatten – enig – men noget så basalt som varme i ens hjem og lys i ens pære er det umoralsk at beskatte, eftersom det jo er en livsnødvendighed. Vi kan ikke bare skrue ned for radiatoren. Så fryser vi jo.

Inger Stilling Pedersen (KRF):

Da Kristeligt Folkepartis ordfører i denne sag ikke kan være til stede, skal jeg på Kristeligt Folkepartis vegne give tilslutning til forslaget.

Men jeg kan ikke lade være med at blande mig lidt i debatten om afgifter eller ikkeafgifter, for selvfølgelig kan man sige, at hvis man laver for store afgifter på energi f.eks., vil det meget nemt komme til at ramme børnefamilier særlig hårdt. Derfor kan man sige, at afgifter til en vis grad er rigtige, men at man ikke må gå for langt, og jeg tror, Folketinget skal passe på, at de ikke får slagside, sådan at det kommer til at ramme børnefamilier særlig hårdt.

Energiministeren (Kofod-Svendsen, fg.):

Det lovforslag, som vi har til første behandling her i dag, skal jo ses i lyset af den store skatteomlægning, vi vedtog sidste sommer. Derfor er det heller ikke så overraskende, at de partier, som var imod skatteomlægningen, også er imod dette forslag. Det var jo helt forudsigeligt, så da jeg sad i aftes og forberedte mig, kunne jeg, selv om det ikke er mit ressortområde, stort set regne ud, hvordan ordførertalerne ville blive holdt. Og de er stort set blevet holdt, som jeg gennemtænkte det i aftes.

I skattereformen blev der jo lagt grundlaget for et system, der skaber og understøtter forudsætningerne for ny bæredygtig vækst i samfundet. I hovedtræk har vi søgt at omlægge skattesystemet i retning af lavere skat på arbejdsindkomst mod en højere beskatning af miljø og brug af naturens ressourcer. Det synes jeg er et godt og rigtigt princip.

Når vi vedtog at forhøje kulafgiften, var det, som SF's ordfører jo også nævnte, begrundet i, at der længe havde eksisteret en afgiftsmæssig skævvridning mellem energiafgiften på kul i

forhold til energiafgiften på olie omregnet efter energiindhold. Fra 1995 bliver afgiften for kul nu gradvis forhøjet, så den nærmer sig afgiften på olie. Rigtig beslutning. Også efter kulafgiftsforhøjelsen vil kraftvarme i de udbyggede områder, hvor brugertilslutningen er høj og nettet afskrevet, være en af de billigste opvarmningsformer.

Men så er vi i den situation, at der er områder, hvor varmeprisen er forholdsvis høj som følge af nye investeringer og en lav brugertilslutning. Her kan kulafgiftsforhøjelsen risikere at få betydning for tilslutningen til kulkraftvarme, og det er i dette lys, regeringens lovforslag om tilskud til fremme af tilslutning til kulkraftvarme skal ses. Og som det jo også fremgår af lovforslaget om kulafgiftsforhøjelsen, er denne kompensationsordning målrettet mod de mest sårbare områder, så en fortsat tilslutning kan sikres.

Vi giver forsyningssselskaberne i disse områder mulighed for at give kontante engangstilskud eller rabatter over varmeprisen som en kompensation for forhøjelsen, så vi sikrer en fortsat tilslutning. Det er filosofien.

Når ordningen alene er målrettet mod nye potentielle forbrugere, skyldes det, at en hurtig udvikling af tilslutningen er afgørende for forsyningsvirksomhedernes rentabilitet og forbrugerøkonomien.

Dermed vil ordningen også gavne de forbrugere, der allerede i dag er tilsluttet kraftvarmenettet i de sårbare områder. Hensigten er at gøre tilskuddet til et integreret led i selskabernes markedsføring over for nye potentielle kunder. Vi forventer, at forsyningssselskaberne selv bidrager yderligere til markedsføringen ved at udarbejde pakkeløsninger og lign.

Afslutningsvis skal vi, når vi drøfter denne ordning, ikke glemme de fordele, der er ved at udnytte spildvarmen fra de store elværker ved samproduktion af el og varme, både samfundsmæssigt og af hensyn til miljøet i vore byer og CO₂-udledningen. Jeg håber, at Folketingets Energiudvalg giver forslaget en god og fair behandling under udvalgsarbejdet.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling

vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Det Energipolitiske Udvalg. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

12) Første behandling af lovforslag nr. L 200:

Forslag til lov om ændring af retsplejeloven. (Udtagelse af nævninge og domsmænd).

Af Pia Kjærsgaard (FP) m.fl.
(Fremsat 10/2 94).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Justitsministeren (Erling Olsen):

Efter lovforslaget, der er fremsat af medlemmer af Fremskridtspartiet, skal den gældende ordning for udtagelse af nævninge og domsmænd ændres.

Ændringen indebærer i hovedtræk bl.a., at det ikke længere skal være de kommunale grundlisteudvalg, der udtager personer til grundlisterne. Det er som bekendt fra grundlisterne, at nævninge og domsmænd udtages til behandlingen af straffesager. Efter nyordningen skal optagelsen på grundlisterne ske ved lodtrækning blandt befolkningen. Desuden skal det ikke længere være et borgerligt ombud at være nævning eller domsmand, idet enhver skal kunne begære sig fritaget fra disse hverv. Endelig skal der i højere grad end i dag ydes nævninge og domsmænd økonomisk kompensation for hvervet.

Det er efter min mening altid positivt, når et element i vor retspleje tages op til debat. Det er på denne måde, vi bedst kan sikre, at der til stadighed foretages de nødvendige ændringer og justeringer i retsplejen. Der knytter sig imidlertid en række ulemper til den foreslåede nyordning, som efter min opfattelse indebærer, at en sådan ændring ikke vil medføre en forbedring.

Det nugældende system for udvælgelse af nævninge og domsmænd fungerer i praksis tilfredsstillende. Vi har et korps af dygtige og

samvittighedsfulde lægdommere her i landet. Man skal ikke undervurdere den betydning, som disse lægdommere har for en velfungerende strafferetspleje.

Jeg kan således ikke tilslutte mig den kritik, der fremgår af forslagens almindelige bemærkninger, navnlig de tre sidste afsnit om de afgørelser, der træffes under medvirken af nævninge og domsmænd.

En af grundene til, at de danske lægdommere er så motiverede og velorienterede, som tilfældet er, er netop den måde, de udvælges på; grundlisteudvalget i hver kommune består jo af mennesker med kendskab til lokalområdet og de folk, der bor der. Jeg kan godt være bekymret for, at en udvælgelse, der sker ved lodtrækning blandt befolkningen, vil føre til en forringelse på dette område. Fra at være en udvælgelse forankret i lokalsamfundet og det lokale demokrati bliver det nemt til et meget mekanisk udpluk.

Det foreslås, at det i loven indføres, at nævninge og domsmænd skal være ustraffede; ubetydelig kriminalitet eller kriminalitet af mindre betydning, der ligger langt tilbage i tiden, skal dog ikke kunne hindre, at man udtages til hvervet. Forslaget svarer på dette punkt stort set til den nugældende ordning, og der er derfor efter min opfattelse ikke nogen grund til at foretage ændringer – heller ikke af sproglig karakter – i de nugældende bestemmelser.

Jeg må også advare imod bestemmelsen om, at enhver kan begære sig fritaget fra nævninge eller domsmandshvervet. I dag er disse hverv som nævnt et borgerligt ombud, og der skal derfor foreligge nogle særlige grunde, for at man er udelukket fra eller fritaget for hvervet. Min betænkelighed går ikke så meget på, at muligheden for at tvinge uvillige personer til at være nævninge eller domsmænd ophæves – denne mulighed er trods alt af mere teoretisk art – derimod vil frivilligheden gøre det vanskeligere for en udpeget nævning eller domsmand at overbevise f.eks. sin arbejdsgiver om, at det er nødvendigt at få fri den tid, som hvervet forudsætter. Arbejdsgiveren vil her i modsætning til i dag kunne henvise til, at medarbejderen blot kan bede sig fritaget for nævninge eller domsmandshvervet. Herved vil der efter min opfattelse kunne ske en forskydning hen imod, at offentligt ansatte og ikke privatansatte bliver nævninge eller domsmænd. Det